

PREGLED HRVATSKIH NOVIH MUZEJA, NOVIH STALNIH POSTAVA I OSTALIH ZANIMLJIVIH PROJEKATA IZ SVIJETA MUZEJA U 2015.

IVONA MARIĆ □ Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

MEMORIJALNI CENTAR LIPA PAMTI

Protekla, 2015. godina bila je obilježena otvorenjem značajnih muzeja, kao i većeg broja novih stalnih postava. Posebice plodonosna bila je ljetna sezona, počevši od kraja lipnja i svečanog otvorenja Muzeja vučedolske kulture, do sredine srpnja, kada su u središtu Zagreba realizirane dvije privatne inicijative s turistički atraktivnim postavima – Muzej iluzije i Muzej torture. Proslava i svečanih otvorenja nije nedostajalo ni u kolovozu – u razmaku od deset dana otvoren je novi postav Kninskog muzeja, čija je tema redarstveno-vojna operacija *Oluja*, te čak dva nova muzeja – u Sinju i Betini, posvećena tradicionalnoj baštini jedinstvenoj za svaku od tih lokacija – Sinjskoj alki i betinskoj drvenoj brodogradnji.

Uz već spomenuti kninski postav *Oluja '95*, Domovinski je rat predstavljen u postavima Zavičajnog muzeja Slatina te Pomorskoga i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka.

U nastavku donosimo pregled svih muzeja, a potom i postava, redom kojim su se otvarali.

Novi muzeji u 2015. godini

U ožujku 2015. počeo je raditi **Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU**, i tada je upraviteljicom Muzeja imenovana viša knjižničarka i viša kustosica Silvija Brkić Midžić, dugogodišnja voditeljica Zbirke Anke Gvozdanović Muzeja za umjetnost i obrt. Inicijativa za osnivanje novog muzeja potekla je 2006. od upraviteljice Odsjeka za

MUZEJ SV. FRANE

povijest medicinskih znanosti HAZU prof. dr. sc. Stelle Fatović-Ferenčić i Razreda za medicinske znanosti HAZU. Akademija je više puta potvrdila tu potrebu, a službeni zahtjev za osnivanje Muzeja upućen je Ministar-

stvu kulture RH 2012. godine. Hrvatski muzej medicine i farmacije službeno je osnovan 7. srpnja 2014.

Muzej je smješten u Gundulićevoj 24 u Zagrebu, na mjestu gdje se nekad nalazila Akademijina tiskara, te će ondje nakon adaptacije zgrade i uređenja stalnog postava posjetiteljima biti predstavljena zbirka o povijesti medicine i farmacije.

Razvoj medicine i farmacije u 20. st. pratila su nastojanja da se osnuju zasebni specijalizirani muzeji u kojima bi bila predstavljena povijest tih dviju struka, a posebice su se artikulirala unutar strukovnih udruženja čiji su neki članovi ujedno bili i kolekcionari.

Muzej farmacije, čije je utemeljenje zagovaralo Hrvatsko ljekarničko društvo, nikada nije osnovan zbog izbijanja Drugoga svjetskog rata, ali je zato 1955. osnovan In-

MUZEJ VUČEDOLSKE KULTURE

stitut za povijest farmacije, unutar kojega je oformljena zbirka predmeta preuzetih iz Farmaceutskog društva Hrvatske i Muzeja za umjetnost i obrt, te predmeta nabavljenih otkupima iz raznih ljekarni. Muzej za povijest zdravstva, pak, otvoren je 1944. i privremeno je bio smješten u prizemlju Hrvatskoga liječničkog doma, s namjerom da bude preseljen na Medicinski fakultet i postane dio (nikad utemeljenoga) Zavoda za povijest

medicine. Kada je 1960-ih godina pri tadašnjoj JAZU osnovan Institut za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti, građa objiju zbirki objedinjena je u današnju zbirku Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU. Ona sadržava oko 2000 predmeta, oko 6000 knjiga, 50 kutija fotografija i brojne ostavštine kolekcionara s područja medicine i farmacije.

Radi daljnjeg razvoja zbirke i potpunije prezentacije povijesti hrvatske medicine i ljekarništva, Muzej planira surađivati s hrvatskim medicinskim i farmaceutskim ustanovama i tvrtkama. Muzej još nije otvoren za javnost.

Novi postav **Memorijalnog centra Lipa pamti** otvoren je 15. travnja 2015. u obnovljenoj zgradi vrtića/škole sela Lipe, smještenoga na području Primorsko-goranske županije, u blizini graničnog prijelaza Rupe. U selu je, naime, 30. travnja 1944. okupatorska nacistička vojska počinila teški ratni zločin zatočivši tog dana stanovnike Lipe u napuštenu kuću koju je potom zapalila. Smrtno je stradalo 269 mještana, a selo je razoreno.

MUZEJ SINJSKE ALKE

MUZEJ BETINSKE
DRVENE
BRODOGRADNJE

U dugotrajnom procesu obnove sela, kao i tijekom kontinuiranog održavanja komemorativnih manifestacija, rodila se ideja o utemeljenju i prezentiranju memorijalne zbirke, što je ostvareno 1969., kada je u obnovljenoj školskoj zgradi postavljena Muzejska zbirka Lipa. Autori toga prvog postava bili su Igor Emili, Darko Turato i Branko Fučić. Zbirka je zatvorena 1989., a suradnjom Općine Matulji i Pomorskoga i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka 2012. počeo je rad na obnovi zgrade i razvoju muzeološkog koncepta novoga stalnog

VIRTUALNI MUZEJ
KARLOVAČKE
INDUSTRIJE

PRIRODOSLOVNI MUZEJ METKOVIĆ

ZAVIČAJNI MUZEJ SLATINA

postava. Nositelji stručnog rada su kustosi PPMHP-a, a tandem Damir Gamulin i Antun Sevšek odgovoran je za suvremeno arhitektonsko i dizajnersko rješenje. Muzej komemorira jedan konkretan događaj, ali daje i prikaz povijesnih okolnosti u razdoblju obaju svjetskih ratova na širem lokalnom području (u Liburnijskom kraju) koje su dovele do toga masovnog stradanja.

Tako je danas Memorijalni centar Lipa pamti jedna od tri dislocirane zbirke PPMHP-a, uz Etnografsku zbirku otoka Krka u Dobrinju i Muzejsku zbirku Kastavštine.

U sklopu samostana i crkve sv. Frane u Šibeniku, redovnika franjevca konventualca, 3. lipnja 2015. otvoren je **Muzej svetog Frane**, smješten na Trgu Nikole Tomasea 1.

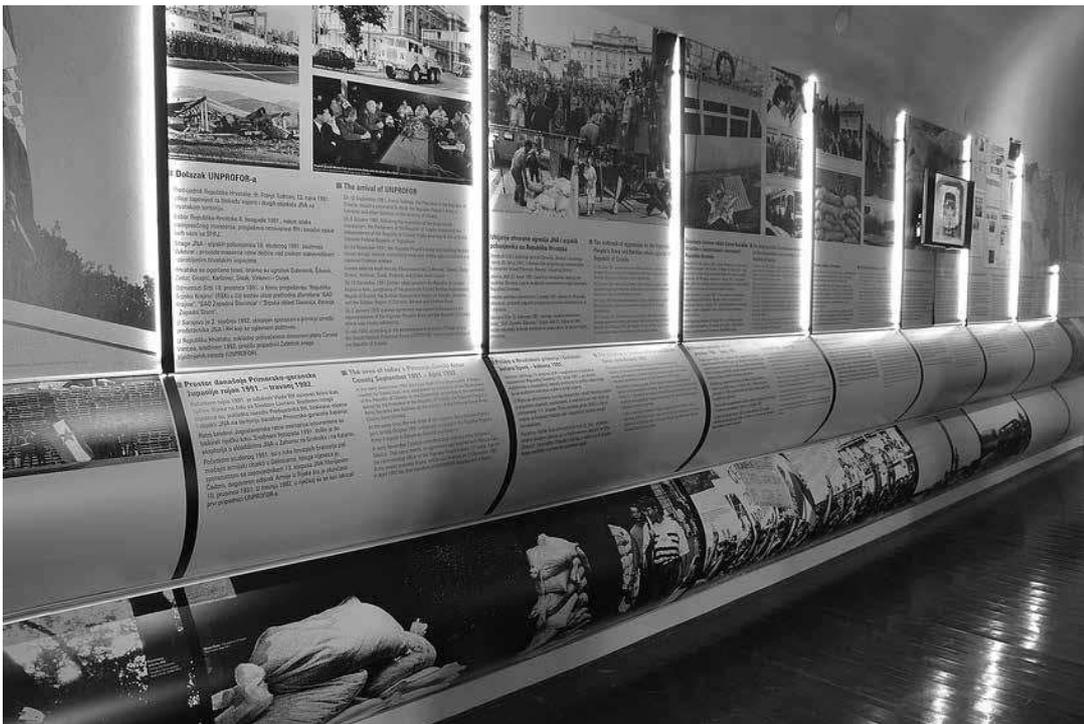
U modernom postavu koji su osmislili Valentino Celić Dražić, Zdenka Bilušić i Antonio Šunjerga posjetiteljima je predstavljena zbirka gotičkih i baroknih relikvijara, oltarnih i drugih slika i predmeta, kao i sakralna glazbena baština te samostanska knjižnica, koja posjeduje iznimno vrijednu i rijetku knjižnu građu te je po svom značenju odmah iza Dominikanske knjižnice u Dubrovniku i Metropolitane u Zagrebu. Otvorenju zbirke javnosti prethodilo je objavljivanje monografske publikacije *Samostan i crkva svetog Frane u Šibeniku* autora fra Nikole Mate Roščića, koja donosi bogato ilustriran povijesni prikaz samostana i crkve čija gradnja datira čak iz 1320. Neki dokumenti govore o tome da je samostan sv. Frane utemeljen čak stoljeće prije toga. Sama Šibenska biskupija osnovana je 1298. U svakom slučaju, višesto-

ljetna opstojnost na prostoru bogate vjerske i nacionalne kulturne povijesti razlog je da je samostan postao baštinikom materijalne građe visoke vrijednosti.

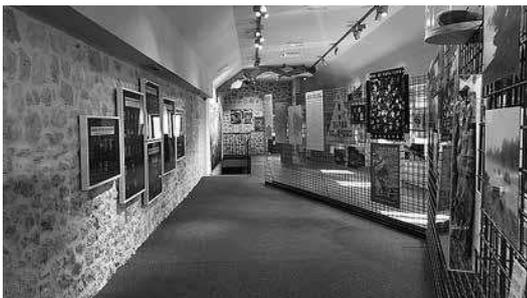
U Muzeju je bila do Uskrsa 2016. postavljena izložba *Nikola Tavelić u slici i dokumentu*, u čast prvom Hrvatcu proglašenom svetim 1970., koji je potekao iz redova šibenskih franjevaca konventualaca.

Na krajnjem istoku Hrvatske, kao vrhunac kapitalnog projekta pod pokroviteljstvom Vlade RH *Ilok – Vukovar – Vučedol*, 30. lipnja 2015. svečano je otvoren **Muzej vučedolske kulture**, izgrađen na arheološkom lokalitetu Vučedol. Muzej je osnovan Uredbom Vlade RH od 21. veljače 2013. kao javna ustanova od interesa za Republiku Hrvatsku. Radi prezentacije lokaliteta i muzejske građe, počela je izgradnja muzejske zgrade prema projektu Radionice arhitekture i arhitekta Gorana Rake, a dovršena je 2015. godine. Autori stalnog postava su Mirela Hutinec, ravnateljica Muzeja, i prof. dr. sc. Aleksandar Durman s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, čiju je karijeru obilježilo istraživanje vučedolske kulture, ali i zalaganje za osnivanje muzeja u Vučedolu, što je bio jedan od razloga za dodjelu Nagrade za životno djelo Hrvatskoga arheološkog društva prof. Durmanu. Svakako treba spomenuti i kolegicu Ružicu Marić i Gradski muzej Vukovar, u sklopu kojega su se provodila sustavna arheološka istraživanja Vučedola. Likovni postav koncipirala je arhitektica Vanja Ilić.

POMORSKI I POVIJESNI
MUZEJ HRVATSKOG
PRIMORJA RIJEKA

KININSKI MUZEJ

U Muzeju su u 19 prostorija, na površini od 1200 m², predstavljeni arheološki artefakti koji rekonstruiraju život i običaje vučedolske kulture koja je svoj vrhunac doživjela u razdoblju kasnog eneolitika (bakrenog doba), kada je prvi put u povijesti uvedena serijska proizvodnja metala. Zgrada Muzeja arhitektonski je osmišljena tako da se uklapa u okoliš – ukopana u brijeg s jedne strane, drugom, ostakljenom stranom otvara se prema prirodnom okolišu. Na svečanom otvorenju Muzeja vučedolske kulture ministar Šipuš osvrnuo se na multidisciplinarni projekt pod nazivom *Arheološki park Vučedol* kao na

spoj znanstvenoistraživačkog centra s atraktivnim muzejskim postavom i prezentacijom nalazišta, zbog čega ima ključni doprinos turističko-gospodarskom potencijalu vukovarskog područja.

Veliko priznanje arhitektonskom rješenju Muzeja stiglo je osvajanjem glavne nagrade 50. Zagrebačkog salona, održanoga 2015.

U povodu obilježavanja 300. obljetnice Sinjske alke i pobjede nad osmanlijskom vojskom 1715. godine, u Sinju je 8. kolovoza 2015. svečano otvoren **Muzej Sinjske alke**. Smješten je unutar Alkarskih dvora, u obnovljenome i

MUZEJ MEĐIMURJA
ČAKOVEC

ARHEOLOŠKI MUZEJ
ZAGREB

rekonstruiranome povijesnom sklopu Kwartiri, monumentalnom spomeniku javnoga graditeljstva iz 1760. Muzej je osnovalo Viteško alkarsko društvo koje je svoje vrijedne stare odore i opremu izložilo u stalnom postavu, jedinstvenome po tomu što u sebi objedinjuje dva važna aspekta: materijalnu i nematerijalnu baštinu. Naime, *Sinjska alka – viteški turnir u Sinju* uvršten je na UNESCO-ov popis zaštićene nematerijalne baštine.

Projekt izgradnje Muzeja poduprli su Ministarstvo kulture RH, Splitsko-dalmatinska županija i Grad Sinj. Autorica

likovnog postava je Nikolina Jelavić Mitrović, a postav koji su osmislili dr. sc. Joško Belamarić i dr. sc. Ante Milošević obuhvaća prikaz alkarske povorke sastavljene od konja i konjanika u prirodnoj veličini, kao i rekonstrukciju slavne bitke iz 1715., te projekciju filma o Alki. Velik doprinos prezentaciji muzejske građe, posebice one koja se odnosi na odore, opremu i oružje, dao je Hrvatski restauratorski zavod, u kojemu su se dugo restaurirali originalni predmeti i izradivale replike. Arhivska je građa prezentirana u digitalnom obliku. Voditelj Muzeja je Boris Filipović-Grčić.

Još jedan muzej koji prezentira nematerijalnu baštinu svečano je otvoren 14. kolovoza 2015. u Betini na otoku Murteru. **Muzej betinske drvene brodogradnje**, koji je osnovala Općina Tisno, posvećen je očuvanju i promoviranju tradicijske brodogradnje betinskih kalafata, odnosno *umijeću gradnje betinske gajete* kao zaštićenome nematerijalnom kulturnom dobru Republike Hrvatske, čija povijest seže do daleke 1745. Muzej je smješten u dvjema starim kamenim kućama koje su pripadale betinskom kalafatu Krešimiru Urodi. Uz prezentaciju brodograditeljskih znanja i alata, u Muzeju su izloženi i etnografski

predmeti koji predočuju kontekst života u kojemu su nastajali drveni brodovi betinske brodogradnje.

Osim što je Muzej jak turistički potencijal, njegovo je otvorenje poticaj aktiviranju lokalnog stanovništva u očuvanju vlastite tradicije i kulture koja je bila snažno obilježena brodogradnjom i gajetom kao obiteljskim brodom, glavnim sredstvom za prijevoz ljudi i za ribolov.

U izradi koncepta stalnog postava stručno su surađivali ravnateljica Muzeja i etnologinja Kate Šikić Čubrić, Đenko Šandrić iz Udruge *Betinska gajeta 1740*, kustosi Muzeja grada Šibenika Jadran Kale i Marija Krnčević Rak, a likovno ga je osmislio Marko Barišić.

Hrvatskoj će stručnoj muzejskoj zajednici nedvojbeno biti zanimljiv **Virtualni muzej karlovačke industrije (VMKI)** što ga je još 2014. pokrenuo Gradski muzej Karlovac, a koji je svoje javno predstavljanje imao 26. listopada 2015. u Rovinju, na 19. seminaru *Arhivi, knjižnice i muzeji*. VMKI, dostupan na mrežnome mjestu <http://vmki.web.link2.hr/>, posvećen je istraživanju i dokumentiranju pokretne i nepokretne industrijske baštine na karlovačkom području te prezentaciji pripadajuće građe u digitalnom obliku. Na mrežnome mjestu VMKI-ja objavljen je katalog u kojemu se može pretraživati više od 300 dosad objavljenih jedinica raznovrsne građe, a ključni su pojmovi i lokaliteti objašnjeni u leksikonu. Kustos VMKI-ja je Igor Čulig.

Novi stalni postavi

Stalni postav **Zavičajnog muzeja Slatina** svečano je otvoren 23. siječnja 2015. Smješten je u potkrovlju zgrade "stare škole" iz 19. st., a ta je činjenica poslužila kao polazište u razvoju muzeološke koncepcije postava obilježenoga temom školstva. Povijest te prirodnu i kulturnu baštinu slatinskog kraja ilustriraju eksponati iz muzejskih zbirki, raspoređeni u tematske cjeline pod naslovima *Prirodopis, Povijest, Vjeronauk, Kućanstvo, Ručni rad djevojčica, Školski vrt i pčelinjak, Književnost – narodni jezik, Crtanje, Glazbeni, Računarstvo i Praktični rad dječaka*. Predstavljene su i zbirka Milka Kelemena te spomen-soba Domovinskog rata.

Površina stalnog postava u potkrovlju, zajedno s prizemnim dijelom namijenjenim povremenim izložbama, iznosi 1100 m². Izvedbeni projekt stalnog postava izradi-

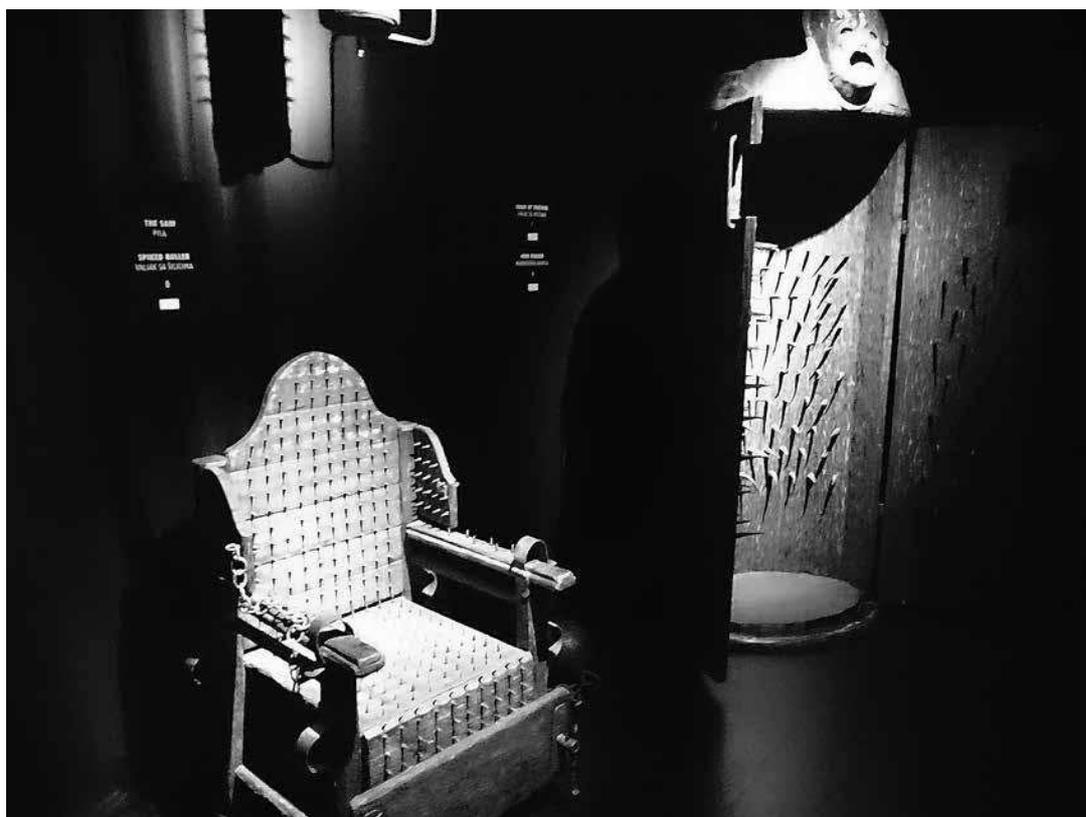
la je dipl. ing. arh. Snježana Stipeč, u suradnji s dr. Žarkom Vujić i ravnateljicom slatinskog Muzeja Dragicom Šuvak, koja je pripremila prijedlog predmeta za stalni postav. Projekt je financiran sredstvima Ministarstva kulture RH, Grada Slatine, ali i sredstvima EU fondova i programa prekogranične suradnje Mađarske i Hrvatske.

U drugoj su polovici srpnja 2015. otvorena dva stalna postava: najprije je 17. srpnja otvoren postav ornitološke zbirke u **Prirodoslovnome muzeju Metković**, u zgradi nekadašnje Duhanske stanice *Vaga*, a potom je 24. srpnja u **Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja Rijeka** otvoren stalni postav Zbirke Domovinskog nazvan *U obrani Domovine*.

Postav Prirodoslovnog muzeja u Metkoviću muzeološki je koncipirao dr. sc. Nikola Tvrković, a likovno osmislila Nikolina Jelavić Mitrović u suradnji s Radionicom arhitekture i Goranom Rakom. Provedbu postavljanja zbirke stručno su nadgledali i pomagali i kustosi Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja. Osnivač ornitološke zbirke koja je javnosti dostupna od 1952. jest ornitolog Dragutin Rucner, čiju je zbirku donacijama upotpunilo i Lovačko društvo Metković. Riječ je o primjercima ptičjih vrsta, i to ponajviše onih koje žive na različitim staništima na području delte Neretve.

Stalni postav Zbirke Domovinskog rata PPMHP-a autorä Vesne Rožman (idejni koncept i dizajn) i Ive Mileusića (muzeološki postav) predstavlja dokumentarnu i foto-grafsku građu koja prikazuje tijek ratnih zbivanja te sudjelovanje vojnih i policijskih postrojbi i branitelja, mahom dobrovoljnih, s područja Primorsko-goranske županije u obrani Hrvatske. U postavu je i spomen-ploča s imenima poginulih branitelja. Pisanjem tekstova svoj su stručni doprinos dali i djelatnici Hrvatskoga memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata dr. sc. Slaven Ružić i prof. Domagoj Štefančić.

Još jedan postav s temom Domovinskog rata svečano je otvoren 5. kolovoza, na Dan domovinske zahvalnosti i 20. obljetnicu vojno-redarstvene operacije *Oluja*, kojom su oslobođena okupirana područja sjeverne Dalmacije, Like, Banovine i Korduna. Riječ je o postavu **Kninskog muzeja Oluja '95**, smještenome u rekonstruiranoj i saniranoj zgradi u središnjem dijelu kninske tvrđave. Postav koji se rasprostire na površini od 300 m² tematizira početke srpske pobune i agresije, progonstvo i život

u okupiranom Kninu, mirovne pregovore i kronologiju vojno-redarstvene operacije *Oluja*, njezino značenje i do-sege. Autorica muzeološkog koncepta je viša kustosica Kninskog muzeja Magda Zelić, a autori likovnog postava su Željko i Lana Kovačić. Arhitektonsku obnovu i provedbu postava financiralo je Ministarstvo kulture RH.

Dopunjen je i stalni postav **Muzeja Međimurja Čakovec** otvorenjem nove tematske sobe Čakovec na razmeđi 19. i 20. stoljeća: Fin de siècle u Čakovcu. Soba je otvorena potkraj studenoga, a osnova joj je bila istoimena izložba prezentirana u Muzeju. Autorica izložbe i novoga ambijentalnog postava viša je kustosica Maša Hrustek Sobočan. Radi prezentacije spomenutoga kulturno-povijesnog razdoblja i života ondašnje građanske klase, provedeni su i restauratorsko-konzervatorski radovi na građi, kuhinjskom priboru i stilskom namještaju.

Dopuna postava u visokom je postotku financirana iz operativnog programa EU-a *Slovenija – Hrvatska 2007. – 2013.*

Na samom kraju 2015. završen je stalni postav Antičke zbirke **Arheološkog muzeja u Zagrebu** otvorenjem posljednje sobe u stalnom postavu Antičke zbirke koja sadržava 40 tisuća predmeta iz vremena Grčke i Rima. Posljednja soba tematizira rimske pogrebne običaje, prezentira artefakte s domaćih nalazišta rimskih nekropola te građom iz kasnoantičkoga i ranokršćanskog razdoblja s područja Panonije i Dalmacije daje pregled razvoja kršćanstva.

Još zanimljivosti za kraj

U središtu Zagreba u jeku turističke sezone 2015. realizirana su dva atraktivna projekta i privatne inicijative. Dok u **Muzeju iluzija** u Ilici 72 posjetitelji mogu testirati varljivost percepcije ljudskog oka na mnogobrojnim smicalicama koje potenciraju optičke iluzije, iluzije kretanja, izmijenjenih proporcija i sl., **Muzej torture**, smješten u Radićevoj 14, predstavlja temu nasilja postavom što ga čine replike povijesnih sprava za mučenje, a upotpunjuje ga napeta atmosfera.

U prosincu je u Splitu otvorena **Sveučilišna galerija Vasko Lipovac**, plod suradnje Sveučilišta u Splitu i Udruge VAL, a prva je etapa projekta VAL. U stalnom postavu kustosa dr. sc. Dalibora Prančevića, smještenome u zgradi Sveučilišne knjižnice, izloženo je više od 70 umjetnikovih djela – slika, skulptura i grafika. Inače, jedan od pokretača projekta VAL je i Mario Lipovac, voditelj Ateljea

Vasko Lipovac u Vukovarskoj 8a u Splitu, osnovanoga još 2007.

Primljeno: 18. ožujka 2016.

LITERATURA

Fatović-Ferenčić, Stella. Od zbirke do Hrvatskog muzeja medicine i farmacije : povijest nastojanja vezanih uz realizaciju muzeja. // Liječničke novine, 141, 7/15. Zagreb : Hrvatska liječnička komora, 2015., str. 70-73.

Perinčić, Tea. Oživljavanje memorijalne zbirke "Lipa pamti". // Informatica Museologica 45/46, 2014./2015.

IZVORI

Registar muzeja, galerija i zbirki u RH, Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

Izješća hrvatskih muzeja 2014., Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

URL: <http://info.hazu.hr/hr/o-akademiji/jedinice/hmmf/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://lipapamti.ppmhp.hr/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://muzejsvetogfrane.hr/o-muzeju/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://svetiste-sibenik.hr/otvoren-muzej-svetog-frane/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.sibenik.in/sibenik/foto-sibenski-samostav-sv-frane-nakon-695-godina-otkriva-svijetu-svoje-neprocjenjivo-bla-go/41390.html> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.infovodice.com/zupanja/otvoren-muzej-samostana-svetog-frane-iz-sibenika.html> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: http://www.hrvatsko-slovo.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=2845:vrijedna-monografija-o-samostanu-i-crkvi-sv-frane-u-ibeniku-pie-anelko-mijatovi&catid=34:izdvajamo (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.hbk.hr/?type=biskupija&ID=7> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://vucedol.hr/hr/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=12523> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.hrv.hr/vijesti/aktualnosti/item/5356-predstavljanje-projekta-arheoloski-park-vucedol> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=100> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.buro247.hr/lifestyle/dizajn-i-arhitektura/najvaznije-arhitektonsko-zdanje-2015-muzej-vucedolske-kulture.html> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://vizkultura.hr/arheoloski-muzej-vucedol/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: http://www.hrvatskoarheoloskodrustvo.hr/dokumenti_files/Obrazlo%20C5%BEenje_Durman.pdf (datum pristupa: 6. ožujka 2016.) (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=65566> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.alka.hr/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=12651> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://pogledaj.to/arhitektura/završava-se-muzej-sinjske-alk/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://mbdb.hr/hr/homepage/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.betinskagajeta1740.hr/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=12662> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://vmki.web.link2.hr/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.glas-slavonije.hr/259085/4/Zavicajni-muzej-Slatina-medju-muzejima-iz-kojih-se-izlazi-s-osmijehom> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=12556> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.mojarijeka.hr/kultura/foto-dir-svecano-otvoren-stalni-postav-zbirke-domovinskog-rata-u-obrani-domovine/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://ppmhp.hr/stalni-postav-zbirke-domovinskog-rata/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

http://www.novolist.hr/Vijesti/Rijeka/U-Rijeci-otvoren-stalni-postav-Zbirke-Domovinskog-rata-U-obrani-Domovine?meta_refresh=true (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.kninskimuzej.hr/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=12646> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://mmc.hr/nadopunjen-stalni-postav-muzeja-tematskom-sobom-cakovec-na-razmedi-19-i-20-stoljeca-fin-de-siecle-u-cakovcu/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://amz.hr/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://us10.campaign-archive2.com/?u=748ba4836191634a3e87a812a&id=e24dc8346c> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://muzejiluzija.com/en/> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://tortureum.com/?lang=hr> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

URL: <http://www.vaskolipovac.com> (datum pristupa: 6. ožujka 2016.)

REVIEW OF NEW CROATIAN MUSEUMS, NEW PERMANENT DISPLAYS AND OTHER INTERESTING PROJECTS FROM THE MUSEUM WORLD IN 2015

Last year, 2015, was marked by the opening of some important museums, as well as by a considerable number of new permanent exhibitions, a review of which is appended in chronological order.

The Croatian Museum of Medicine and Pharmacy, founded in 2014 at the Croatian Academy of Sciences and Arts, in March last year acquired a director, senior librarian and senior curator Silvija Brkić Midžić, and thus officially started its work.

The municipality of Matulji and the Maritime and History Museum of the Hrvatsko primorje Region Rijeka started collaborative work on the renovation of the set up of the Lipa Remembers Memorial Centre in 2012. The museum commemorates the war crime committed in Lipa, a border village of the Primorje-Gorski Kotar County in which 269 villagers were murdered. The museum was opened in April 2015, the third branch collection of the MHM. The monastery and church of St Francis in Šibenik, which has existed several centuries, since immediately after the foundation of the diocese of Šibenik, is the custodian of artistic, literary and musical heritage of national importance. Last summer the Museum of St Francis was opened to the public within the building used by the order of the Conventual Franciscans. It shows Gothic and Baroque reliquaries, altar and other paintings and objects and a presentation of the religious music heritage and the monastic library.

In Vukovar this summer, after much expectation, the museum of Vučedol Culture was at last opened, the culmination of a

major project sponsored by the government of the Republic of Croatia and called Ilok-Vukovar-Vučedol. Located on a significant archaeological finding site, the museum is conceived and built in such a way as to fit into the surroundings. In the permanent display archaeological artefacts reconstruct and represent the life and customs of Vučedol culture, which peaked in the period of the late Aeneolithic. The architectural design for the museum won the principal prize at the 50th Zagreb Salon in 2015.

Sinj Alka – the knightly tournament in Sinj that has been placed on the UNESCO list of the world intangible heritage has had a museum of its own since last year in the complex of the Alkar Palace. The Knightly Alkar Association of Sinj is the founder of the Museum of Sinj Alka, which shows the history of the Alka through a collection of exhibits consisting of the equipment, weapons and uniforms of the alkars, or riders, and for the purposes of the exhibition a procession of horses and riders in life size was made.

In Betina on Murter Island, the Museum of Betina Wooden Shipbuilding was opened. It is dedicated to the art of building the Betina gajeta, itself a protected intangible property of the Republic of Croatia. Combined with the presentation of shipbuilding skills and tools in the Museum are ethnographic exhibits that show us the context of the life in which the wooden boats of the Betina yard were built.

At the 19th Archives, Library and Museums Seminar in Rovinj, the Virtual Museum of Karlovac Industry (VMKI) was presented. It was launched in 2014 by Karlovac Municipal Museum and curator Igor Čulig. Available at URL <http://vmki.we.link2.hr>, this virtual museum is devoted to research into and documentation of the moveable and immovable heritage in the Karlovac area.

At the end of the year, the University Vasko Lipovac Gallery was opened in Split, showing some seventy of the artist's works, paintings, sculptures and prints.

Last year new permanent displays were opened: in the Slatina Local History Museum (the rich cultural and natural heritage of the Slatina region is exhibited in the building of an old school and is presented in thematic units named after school subjects); in the Metković Natural History Museum (the display shows the ornithological collection put together by the museum's founder, Dragutin Rucner); in the Maritime and History Museum of the Hrvatsko primorje Region in Rijeka (In Defence of the Homeland is the display of the Homeland War Collection); in Knin Museum (the Storm 95 display devoted to the Homeland war and the military operation of the same name); in the Čakovec Museum of Međimurje (a new theme room about Čakovec in at the turn of the 19th and 20th centuries called Fin de siècle in Čakovec); and in the Archaeological Museum in Zagreb (in which the permanent display of the Ancient Collection was completed).

In addition to these museums, gallery exhibitions and new permanent displays, 2015 saw the opening of two private initiatives in Zagreb – the Museum of Illusions and the Museum of Torture, which have attracted a considerable number of visitors with their attractively devised set-ups located in the very centre of town.